

Weg naar subsidies vaak onbekend

‘Een gemiste kans’

Dankzij subsidies zijn warmtepompen
in de bestaande woningbouw een
zeer rendabele investering.

Helaas weten te weinig overheden,
woningbouwcorporaties en
projectontwikkelaars de weg binnen
subsidieland.

De terugverdientijd van een
warmtepomp kan minder dan vijf jaar zijn.

TEKST: Robbert Hoeffnagel

De overheid biedt sinds september vorig jaar subsidie voor zonneboilers en warmtepompen. Particulieren en investeerders in woningen kunnen subsidie aanvragen. Het budget van de regeling is 66 miljoen euro voor de periode van 2008 tot 2011. Doel is om tot en met 2011 in circa 70.000 bestaande woningen de installatie van zonneboilers en warmtepompen te stimuleren.

Dit eerste jaar (tot 1 september 2009) is er 20 miljoen euro beschikbaar, maar deze pot is nog lang niet leeg. Eind vorig jaar bleek dat ruim dertienhonderd huizenbezitters samen meer dan 7 miljoen euro investeren in duurzame warmtetechnologie. De woningeigenaren - van wie het merendeel particulieren - voorzien in totaal 2.649 woningen van energiebesparende technieken voor warm water en verwarming. Maar ze vroegen daarvoor in het afgelopen kwartaal in totaal slechts 3,2 miljoen euro aan bij de subsidieregeling Duurzame Warmte.

Om hoeveel subsidie gaat het? Voor warmtepompen tot en met 10 kWth (thermisch of warmtevermogen) niet zijnde lucht-water warmtepompen is de subsidie het eerste jaar 500 euro per kWth. Boven 10 kWth is het nog 250 euro per kWth. Voor lucht-water warmtepompen tot en met 2 kWth bedraagt de subsidie 500 euro per kWth met een maximum van 1.000 euro.

Besparen

‘Een gemiste kans’, noemt Pieter van Alphen, directeur van Techneco, het. ‘Het is jammer dat veel mensen en organisaties de weg naar de goede producten en subsidies niet vinden. De overheid verstrekt het niet voor niets. Het zijn gelden om energie te besparen en de duurzaamheid te verbeteren.’

Zelf heeft Van Alphen wel gebruik gemaakt van subsidies voor de ontwikkeling van de zogenoemde Elga-warmtepomp, welke zorgt voor een rendement van driehonderd tot vijfhonderd procent. Dat komt omdat de Elga een elektrische warmtepomp is, die zichzelf bij ongeveer 0°C uitschakelt. Dit is anders dan bij andere warmtepompen. Die ontdoen zichzelf onder het vriespunt om te kunnen blijven werken. Dit

Andere subsidies

Niet alleen het ministerie van Economische Zaken deelt, via zijn agentschap SenterNovem, subsidies uit voor duurzame oplossingen. Vaak zijn er lokale of regionale potjes om tot milieuvriendelijke oplossingen te komen. Deze subsidies komen vaak ten goede aan projectontwikkelaars of woningbouwcorporaties, omdat zij hun nek uitsteken voor een milieuvriendelijke oplossing.

Ten eerste zijn er Investerings- en demonstratiesubsidies. Hoewel deze steeds schaarser worden, is er nog een aantal regelingen. Demonstratieprojecten kunnen een project een laatste zetje geven, maar vragen ook om een innovatief karakter en demonstratieactiviteiten richting derden.

Daarnaast zijn er onderzoeksubsidies, zoals de WBSO. De WBSO (Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk) is een fiscale stimuleringsregeling waarmee de Nederlandse overheid een deel van de loonkosten voor speur- en ontwikkelingswerk, vergelijkbaar met Research and Development, compenseert.

Ten derde zijn er fiscale voordelen: warmtepompen en energieopslagsystemen in de bodem kunnen in aanmerking komen voor de EIA (Energie-investeringsaftrek). Daarnaast bestaat er de Regeling Groenprojecten, een instrument bestemd voor beleggers en investeerders (particulieren en bedrijven).

Het voordeelpercentage met betrekking tot de EIA kan flink oplopen. Een groot deel van de investering in de warmtepompinstallatie (de warmtepomp, inclusief meet- en regelapparatuur, een deel van de advieskosten en de kosten van de installatie) komt in aanmerking voor de EIA.

Een voorbeeld van goed gesubsidieerde projecten is 'De Stad van de Zon' in Heerhugowaard. Daar is een duurzame wijk neergezet. De zonnewoningen kunnen worden gerealiseerd dankzij subsidie van SenterNovem, de provincie Noord-Holland, Energiebedrijf Nuon en de Europese Commissie.

Europa subsidieert het SunCities-project, waarvan naast de 2,4 MW PV voor de Stad van de Zon ook projecten in andere landen deel uitmaken, met € 4.000.000. Daarvan is 75 procent bestemd voor de Stad van de Zon.

kost weer energie en daardoor is het rendement van zulke warmtepompen lager.

Daarnaast heeft de Elga als enige warmtepomp die toegevoegd kan worden aan de bestaande bouw ook een koelmogelijkheid. Hij kan warmte uit een pand onttrekken. Hij geeft circa 3 kW koeling en in testen in een bestaande woning wordt dit als zeer plezierig ervaren. Dit maakt dure en energieverblindende airconditioners overbodig.

Van Alphen rekent uit voor hoeveel een warmtepomp kan besparen. 'Ik denk dat een terugverdiendijd van ongeveer vijf jaar mogelijk is. Een reguliere warmtepomp, zoals de Elga, kost ongeveer 3000 euro. De overheid geeft hier tot 1 september 2009 tot 1000 euro subsidie op. De energiebesparing loopt in een woning van 150 euro tot 400 euro per jaar.'

2 MegaWatt

Een voorbeeld waarbij grootschalig is ingezet op warmtepompen is het zogenoemde 2 MegaWattproject. Het 2 MegaWattproject is een innovatief verwarmingssysteem in het Haarlemse stadsdeel Schalkwijk. Hier stonden 382 woningen in 9 flats op de nominatie om te worden afgebroken. De naam 2 MegaWatt verwijst naar de verwarmingsinstallatie, welke in het hoogseizoen een opbrengst kan leveren van maximaal 2 MegaWatt uur. Er wordt veertig procent ten opzichte van het normale energieverbruik bespaard door de renovatie en isolatie van de woningen.

Daarnaast worden zonnecollectoren, warmtepompen en warmteopslag toegepast in een ondergrondse aquifer. Het systeem voorziet in vijftig procent van de resterende energiebehoefte van de bewoners.

"66 miljoen euro tot 2011"

Het project levert een beperking van de CO₂-uitstoot op van ongeveer 1.000 ton per jaar. Dit is vergelijkbaar met de jaarlijkse opnamecapaciteit van 100 hectare bos. Het project bespaart in totaal 520.000 m₃ aardgas per jaar.

Van Alphen: 'Het is mogelijk om met warmtepompen grote besparingen te bereiken. Bij het 2 MegaWattproject gebruiken we zogenoemde gasabsorptiewarmtepompen. Dat is vooral goed in te zetten in bestaande bouw of bij renovatie. Daar is meestal geen vloerverwarming aanwezig, terwijl er wel een gasaansluiting aanwezig is.'

Voor een gasabsorptiewarmtepomp in een collectief systeem zijn nu subsidies haalbaar van meer dan 10.000 euro. Gemiddeld kost een iets grotere warmtepomp ongeveer 20.000 euro. De terugverdiendtijd is hiermee ruim onder de 5 jaar terecht gekomen. Voor renovatieprojecten in de bestaande bouw zijn deze opties dus binnen handbereik.